

27. Latviešu virsnieku kapu izbūve Litenē.

Darba veicēji: Arhitekti Benita un Dainis Bērziņi; Brāļu kapu komiteja, E. Upmanis, komitejas priekšnieks, Kalnciema iela 30, Rīga LV 1046, Latvija, tālr: 7611640.

Projekta apraksts: 1989.gada 2.decembrī, pēc izvadīšanas no Gulbenes ev.-lut. baznīcas pie Gulbenes rajona Litenes pagasta Litenes kapsētas pārapbedīja 11 nezināmus latviešu virsniekus, kuru apbedījumu vietu atrada 1988.gadā Sitas mežā. Pēc pārapbedīšanas kapa vietu atzīmēja ar baltiem koka krustiem. Pēc Latvijas Politiski represēto apvienības Gulbenes nodaļas un Nacionālo Daugavas Vanagu Latvijas apvienības Gulbenes nodaļas veiktajiem pētījumiem (1995.g., K.Vents) Gulbenes rajonā, Litenes un Ostroviešu nometnes apkārtnē vēl ir vismaz 9 apbedījuma vietas, kurās atdusas 1941. gadā nogalinātie Latviešu karavīri. Turpmāk daļa no šiem apbedījumiem var tikt pārapbedīta uz Liteni.

1990.gadā Brāļu kapu komiteja organizēja minētās kapa vietas pieminekļa metu sacensību, kur pirmo vietu ieguva arhitektes D. Grūbes mets. Ar PBLA atvēlētiem līdzekļiem 1996.g. D. Bērziņš sāka latviešu virsnieku piemiņas vietas darba projekta izstrādi, un 1997.g. 20.maijā Brāļu kapu komitejas valde pieņēma arhitektu B. un D. Bērziņu izstrādāto projektu, kura darba zīmējumi izstrādāti ar arhitektes D. Grūbes piekrišanu.

Latviešu virsnieku kapi Litenē ir viena no ievērojamākajām 1941.g. boļševiku terora upuru piemiņas vietām Latvijā. Projektam nodēvēta pieredze latviešu vēsturiskās atmiņas veidošanā, latviešu karavīru piemiņas saglabāšanā, Latvijas kultūrvēsturiskās vides veidošanā, Latvijas jaunatnes audzināšanā.

Budžets:

Ienākumi:

No LF lūgtais pabalsts \$8,000

Citu fondu atbalsts.....	\$ 6,295
Kopsumma.....	\$14,295

Izdevumi:

Zemes virsmas planēšana.....	\$ 760
Rožu dobes izveidošana, rožu stādi, apmales.....	\$11,810
Krustu sienas pamatu ielikšana.....	\$ 1,725
Kopsumma.....	\$14,295

Atsauksmes: J. Dambis, LR Valsts Kultūras Pieminekļu Aizsardzības inspekcijas vadītājs: Ievērojot līdzšinējo darbību karavīru kapu labiekārtošanā, Inspekcija uzskata, ka Brāļu kapu komiteja spēj veikt projektā izvirzītos uzdevumus labā profesionālā līmenī. Tas būtu pirmais mākslinieciski vērtīgais piemineklis 1941. gada lielinieku terora upuriem.

Fr. Kursietis, DV Centrālās Valdes pārstāvis Latvijā: Latviešu virsnieku apbedījumam pie Litenes kapsētas nepieciešams piemineklis, kas atainotu Latvijas armijas karavīru - boļševiku terora upuru traģisko likteni. Esam pārliecināti, ka projekta autori var šādu uzdevumu

veikt, par ko liecina Brāļu kapu komitejas līdzšinējā darbība šīs piemiņas vietas izveidē un pieminekļa meta augstais arhitektoniskais un mākslinieciskais līmenis.

28. Dokumentāla kinofilma Skolotājs - par latviešu matemātiķi, Jāni Mencī.

Atbalsts filmas realizēšanai.

Darba veicēji: Kārlis Varkalis, producers, Latvijas Kultūras darbinieku savienība, Lāčplēša iela Nr. 43/45, Rīga LV 1011, Latvija, tālr: 7288893; Anīta Uzulniece - autore, Māris Pauzers - režisors, Andris Prieditis - operators.

Projekta apraksts: Latvijas Kultūras darbinieku savienība, Liepājas Pedagoģiskā augstskola ar Latvijas Kultūras fonda un Liepājas Domes atbalstu radošās apvienības ACS personā veido dokumentālu kultūrvēsturisku kinofilmu *Skolotājs*. Filma ir par ievērojamo latviešu matemātiķi, Liepājas Pedagoģiskās augstskolas profesoru, Triju Zvaigžņu ordeņa kavalieri Jāni Mencī, vienu no izcilākajām personībām Latvijas izglītības darbinieku saimē.

Dr.hab. Jānis Mencis dzimis 1914.gadā, piedzīvojis brīvās Latvijas valsts dibināšanu, pazemojošās okupācijas smagumu un tām sekojošām represijām, un beidzot, Latvijas valsts atdzimšanu. J. Menča dzīve reljefi izgaismo latviešu tautas likteņgaitas. Viņa profesionālā darbība ir unikāla - viņa sarakstītās mācību grāmtas matemātikā jau vairāk kā pusgadsimtu izmanto Latvijas skolās, viņa izstrādātās matemātikas mācīšanas metodes pamatoti atzītas par piemērotākajām latviskajai mentalitātei. J. Mencis būtiski noteicis ne vien matemātikas mācīšanas līmeni un tradīcijas Latvijā, bet ietekmējis arī izglītības attīstību un vairāku paaudžu domāšanas veidu. Viņš spējis godam turēties pretim ideoloģiskajam spiedienam, vienmēr augstāk par visu turot profesionālismu un latviskās tautskolotāja vērtības, tās krājot arī savos studentos.

Kinofilmas uzņemšana nepieciešama arī tādēļ, lai skolotāju un skolēnu paaudzēm jau par leģendu kļuvušā Pedagoģa mūža spilgtākās lappuses saglabātu Latvijas kultūras kontekstā. Tas jo īpaši svarīgi laikā, kad izglītības un skolotāja profesijas prestižs Latvijā ir zems. Kinofilmas veidošanu paredzēts pabeigt 1999.gadā, Dr.hab. Jāņa Menča 85. gadskārtas jubilejas reizē. Filma paredzēta demonstrēšanai Latvijas televīzijā, video kasešu variantā Latvijas skolās, reģionālajās televīzijās. Paredzēts filmas pieteikums atsevišķām starptautiskām filmu skatēm.

Budžets:

Ienākumi:

No LF lūgtais pabalsts \$8,000

Citu fondu atbalsts.....	\$ 4,000
Citi ienākumu avoti.....	\$ 9,000
Kopsumma.....	\$21,000

Izdevumi:

Filmēšanas aparatūra, apstrāde.....	\$7,900
Arhīva materiāli.....	\$ 600
Montāža, ieskaņošana, kopēšana.....	\$5,200
Transports, komandējumi.....	\$ 500
Darba algu fonds.....	\$3,000
Nodokļi.....	\$3,800
Kopsumma.....	<u>\$21,000</u>

Atsauksmes: *Valters Nollendorfs:* Jānis Mencis. Mans skolotājs un audzinātājs. Mūža paraugs. Patriots. Leģionārs. Padomju gūsteknis. Nesalauzts izturētājs. Skolotāju skolotājs. Grāmatu autors. Nākamajām paaudzēm - piemērs un ideāls. Katrā ziņā!

Gunārs Meirovics: Latvijas matemātikas patriarhs, patriots, profesors Jānis Mencis - unikāla personība Latvijas kultūras un izglītības vēsturē. Filmas uzņemšana ir atbalstāms, neatliekams solis tās spilgtāko lappušu iemūžināšanā nākotnei.

29. Stipendijas Latvijas nākotnei. Latviešu Fonda padome.

Atbalsts Latvijas studentiem Rietumu augstākās mācību iestādēs.

Darba veicēji: *Latviešu Fonda padome: Anita Liepiņa, Latviešu Fonda un stipendiju komisijas priekš-sēde, 23 Viamede Cres., Willowdale, ON M2K 2A7, Canada; telefons 416/225-0283; Nora Balode, dalībnieku pārzine/kasiere; Līga Gaide, speciālu projektu lietvede.*

Projekta apraksts: LF padome iesāka stipendiju programmu 1990. gadā, un līdz šim ir piešķirtas 68 stipendijas. Kvalificētu kandidātu ir vairāk, nekā mēs spējam atbalstīt. Stipendiju komisija uzmanīgi seko stipendiātu gaitām un ir apmierināta ar ziņām no stipendiātiem pēc atgriešanās Latvijā. Viņu vēstules vai to izvilkumus publicējam pavasara apkārtrakstā.

Stipendiju pieprasītāji tiek izvērtēti pēc šādiem kritērijiem:

- * Stipendijas domātas galvenokārt speciālistiem īstenošanai papildstudijām.

- * Kandidātiem jau jābūt Universitātes līmeņa pamatzglītībai.

- * Priekšroka kandidātiem, kuŗi nodos savas zināšanas tālāk citiem, atgriežoties Latvijā.

- * Kandidātam stipendijas pieprasīšanas brīdī atrasties Latvijā, un pēc papildstudiju beigšanas atgriezties un strādāt Latvijā.

- * Kandidātam jābūt uzņemtam kādā Rietumu augstākajā mācību iestādē, vai ar to saistītā institūtā, slimnīcā u.c. Ievērot, ka LF uzņemšanas nedz vīzu formalitātes nekārto.

- * Spēt pierādīt, ka LF papildus stipendija ir nepieciešama, lai varētu studijas īstenot.

- * Saņemot atbalstu, stipendiātam jāapsola populārizēt LF darbu un publiski pieminēt Latviešu Fonda piešķirumu.

- * Maksimālā stipendija ir \$1500 vienam semestrim, \$2500 diviem vai vairāk semestriem.

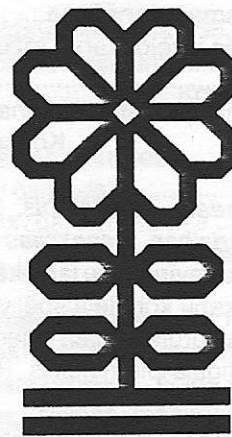
LF padome aicina LF dalībniekus atbalstīt stipendiju projektu par to balsojot. Var arī ziedot papildus līdzekļus stipendijām, kas atvelkami no ASV ienākuma nodokļiem.

Budžets:

No LF lūgtais pabalsts \$8,000

Atsauksmes: *Georgs Andrejevs, Latvijas ārkārtējais un Pilnvarotais vēstnieks Kanadā, LZA akadēmiķis:* kā Latvijas anestezioloģijas un reanimatoloģijas dienesta ilggadīgs vadītājs un Latvijas Anesteziologu un Reanimatologu Asociācijas goda prezidents izsaku pilnu atbalstu Asociācijas vārdā Jūsu projektam. Asociācijai ir visi pierādījumi tam, cik lielā mērā Latvijas speciālistu piedalīšanās starptautiskos zinātnes forumos palīdz ieviest jaunākos sasniegumus medicīnā arī Latvijā - kā apmācību procesā, tā arī praktiskajā ārstniecībā.

Kaspars Tūters, ārsts: Esmu bijis saistīts ar šo organizāciju jau vairākus gadus, palīdzot Latvijas jauniem kolēģiem gūt iespēju akadēmiski papildināties rietumu zemju iestādēs. Man ir personīgi pazīstami vairāki stipendiāti medicīnas nozarē no Latvijas, kuŗiem esmu izsekojis viņu studiju papildgaitām rietumos. Patiešām LF atbalsts viņiem ir devis ļoti svarīgu iespēju izlietot šo iegūto pieredzi turpinot savu darbu nozīmīgos apmācību postežos Latvijā. Šādā veidā ieguldītā stipendiju nauda maksimalizē savu efektivitāti.

PILNVARA

Ar šo pilnvaroju mani pārstāvēt
un manā vietā balsot 1998. gada Latviešu Fonda gada sapulcē.

Vārds Uzvārds

Datums Paraksts

Piezīme: Nosūtiet vai nododiet personīgi šo pilnvaru LF dalībniekam, kurš piedalīsies 1998. gada sapulcē un kuŗam Jūs uzticat savas pilnvaras. Tālāk pilnvarošana ir iespējama, ja Jūs pašrocīgi pierakstiet: "Ar tiesībām pilnvarot citu Latviešu Fonda dalībnieku."

Latviešu Fonda balsu skaitītājam, Pēterim Muižniekam, piesūtītās pilnvaras pilnvarotās personas varēs saņemt pie reģistrācijas galda pirms sapulces.

1. Sanikums atklāšana.
2. Reģistrācijas dalībnieku un pilnvarojumu kontrolēšana.
3. 1997. g. darbu ziņojuma pieņemšana.
4. Pārskats par LF darbības gada.
5. LF budžeta izpildes.
6. LF padomes un reģistrācijas veidošanu izvērtēšana.
7. Pārskats par balsotāju rezultātiem.
8. Jaunāku un vecāku.

* Sk. Apmērs Nr. 63

Vakara programma

Pk. 18:00 Vakariņos (sukstais galds un tējas)

Pk. 19:30 Vakara programma: folkloras ansamblis

Tējas un Mēnesspēles

Zināšanas: vēstnesis 1. novembrī pk. 14:30 Dallas

Reģistrācija uz tējas un folkloras ansambļa pasākumiem

Reģistrācija uz tējas un folkloras ansambļa pasākumiem

Tovērīgu informāciju par vakara sarīkojumu sniedz Čārgas
Latviešu Biedrība, tel. (773) 592-2065.